

KRIZOVÝ PLÁN ŠKOLY

(Strategie předcházení dalším projevům rizikového chování)

**STŘEDNÍ ŠKOLA PRŮMYSLOVÁ A UMĚLECKÁ, OPAVA,
příspěvková organizace**

PRASKOVA 399/8, 746 01 OPAVA

JANSKÁ 1849/30, 746 01 OPAVA

Zpracovala:

Školní metodik prevence: Mgr. Daniela Kubová

2023

Obsah:

1. Krizový plán školy obecně.....	3
2. Poradenská a jiná preventivní zařízení	4
3. Šikana.....	5
4. Návykové látky.....	6
5. Krádeže a vandalismus v prostředí školy.....	9
6. Rasismus.....	9
7. Sebepoškozování.....	9
8. Emočně náročné a rizikové situace	10
9. Závěrečné informace.....	10

Použité zkratky:

SPJ.....	sociálně patologické jevy
RCH.....	rizikové chování
NL.....	návykové látky
ŠŘ.....	školní řád
ŘŠ.....	ředitel školy
ŠMP.....	školní metodik prevence
VP.....	výchovný poradce
TU.....	třídní učitel
KPŠ.....	krizový plán školy
PPŠ.....	preventivní program školy
ŠPPŠ.....	školní program proti šikanování
PPP.....	pedagogicko-psychologická poradna
OSPOD.....	odbor sociálně právní ochrany dětí

1. KRIZOVÝ PLÁN ŠKOLY OBECNĚ

Krizový plán školy zahrnuje postupy a možná řešení při výskytu projevů rizikového chování, ať už se jedná o šikanu, zneužívání návykových látek (NL), sebeubližování, projevy rasismu apod. Krizový plán je sestaven školním metodikem prevence (ŠMP) na základě fungující praxe školy a platné legislativy, dále je konzultován a schválen ředitelem školy. Případné připomínky od pedagogických pracovníků byly též zohledněny.

Cílem krizového plánu je eliminovat, či minimalizovat škody v případě, kdy k projevům rizikového chování ve školním prostředí dojde. Je pomocným manuálem pro všechny pedagogické pracovníky.

Výchovný poradenský systém na škole

Řídí se vyhláškou 103/2014 sb. ze dne 30. 5. 2014, která nahrazuje vyhlášku č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění vyhlášky 116/2011 Sb.

Ředitel školy:

Ing. Vítězslav Doleží (dolezi@sspu-opava.cz), +420 553 621 580/117, +420 724 246 906

Zástupce ředitele školy pro technické obory:

Mgr. Zuzana Vildomcová (vildomcova@sspu-opava.cz), +420 553 621 448,
+420 553 621 580/107, +420 731 691 627

Zástupce ředitele školy pro umělecké obory:

Ak. mal. Lubomír Anlauf (anlauf@sspu-opava.cz), +420 553 621 448,
+420 553 621 580/107, +420 733 674 693

Výchovný poradce:

MgA. Lenka Szwedová (szwedova@sspu-opava.cz), +420 553 621 580/127, +420 731 629 082

Školní metodik prevence:

Mgr. Daniela Kubová (kubova@sspu-opava.cz), +420 553 621 580/122

2. PORADENSKÁ A JINÁ PREVENTIVNÍ ZAŘÍZENÍ

Organizace	Kontakt
Tísňová linka	tel.: 112
Záchranná služba	tel.: 155
Hasiči	tel.: 150
Policie ČR	tel.: 158
Policie ČR Opava	tel.: 974 737 207, 727 942 674 e-mail: op.oo.opava@pcr.cz
Městská policie Opava	tel.: 156, 553 756 665 e-mail: mestska.policie@opava-city.cz
Linka bezpečí	tel.: 800 155 555, 116 111 (bezplatně) Rodičovská linka: tel.: 606 021 021 e-mail: pomoc@linkabezpeci.cz
Pedagogicko-psychologická poradna Opava	tel.: 553 622 768, 553 625 736, 730 855 223 e-mail: info@pppopava.cz
Středisko výchovné péče Opava (SVP)	tel.: 770 139 474 e-mail: svpdm@seznam.cz
Lékaři – psychiatrická péče Opava	
MUDr. Trávníčková D.	tel.: 553 695 390
MUDr. Skřontová D.	tel.: 553 711 881, 605 082 247
MUDr. Černeková K.	Tel.: 777 909 450
Kliničtí psychologové Opava	
PhDr. Strossová A.	tel.: 608 733 158
PhDr. Holubová I.	tel.: 552 301 561
PhDr. Khulová	tel.: 553 623 791
PhDr. Kolářková R.	tel.: 553 760 532, 605 912 590
Oddělení sociálně-právní ochrany dětí Opava (OSPOD)	Mgr. Helena Kozáková Tel.: 553 756 649
Krizová telefonní linka k šikaně pro učitele, žáky a jejich rodiče	tel.: 116 111

3. ŠIKANA

1) Okamžitá ochrana obětí

Umístění žáka do chráněného prostředí s dohledem dospělé osoby.
Kontaktování rodičů, aby dítě vyzvedli a domluvili se na dalším postupu.

2) Stanovení strategie - situaci řeší intervenční tým

Optimální řešení: Ředitel
Třídní učitel
Školní metodik prevence
Výchovný poradce

Pořadí rozhovorů se žáky: Oběť
Svědci
Agresoři

Výpovědi jsou zaznamenávány dostatečně přesně.
Dle situace je možno oddělit agresory od kolektivu, aby nemohli ovlivnit svědky.

Je třeba zjistit a udělat zápis:

Kdo je obětí, popřípadě kolik je obětí?
Kdo je obětí i agresorem, popřípadě kolik je těchto „obojetných“ žáků?
Kdo je agresorem, popřípadě kolik je agresorů? Kdo z nich je iniciátor a kdo je aktivní účastník šikanování?
Co, kdy, kde a jak dělali agresoři konkrétním obětím?
K jak závažným agresivním a manipulativním projevům došlo?
Jak dlouho šikanování trvalo?
Proč agresoři ubližovali?
Jaké opatření se navrhuje?
Jak lze násilí v budoucnu zabránit?
Vše si nechat podepsat!

PŘÍMÁ KONFRONTACE OBĚTI S AGRESOREM JE NEPŘÍPUSTNÁ!!!

Oznámení

Ředitel informuje OSPOD a PPP Opava, případně policii ČR, či další orgány.

Informace učitelskému sboru a jeho účast

Ředitel svolává mimořádnou schůzi, seznámí učitele s okolnostmi vzniku a vyšetřování případu. Za intervenční tým přednese návrh na výchovná opatření a na způsob práce s klimatem třídy. O výchovném opatření nechá hlasovat a vyhotovit zápis s domluveným postupem (např. monitoring chování, zvýšený dozor, formy postihu při dalším porušení kázně, programy na zlepšování sociálních vztahů ve skupině, apod.)

Individuální schůzky s rodiči aktérů případu (agresorů, obětí)

Je vhodné jednat s rodiči obětí a agresorů odděleně, rodiče agresorů zvát po jednom páru. Jednání je přítomen ředitel, VP, ŠMP, TU, případně další osoby. Je žádoucí přítomnost obou

rodičů projednávaných dětí. Jsou seznámeni s případem a opatřeními, která škola přijme. Obě strany podepíší zápis z jednání. Rodičům lze doporučit, aby děti nechali vyšetřit (PPP, SVP, apod.).

Dohoda o vzájemné informovanosti

Je žádoucí, aby se škola s rodiči dohodla na vzájemném informování (např. zprávy z vyšetření, apod.).

Třídnická hodina pro žáky

Žáci jsou informováni o rizicích agresivního chování a o výchovných opatřeních školy. TU ostatních tříd téma využijí k diskuzi, informují o možnostech pomoci pro oběti a svědky šikany.

Mimořádná třídní schůzka (po přijetí výchovných opatření)

Rodiče jsou informováni o situaci, průběhu vyšetřování a opatřeních pro zamezení dalších potíží. Učitel má vždy na mysli ochranu oběti (nesdělujte informace, které by ji mohly dále poškodit), přítomné seznámí s příznaky šikany a kontakty na odborné instituce. Schůzce může být přítomen odborník. Rodiče jsou ubezpečeni o kompetencích školy případ dále řešit a jsou vyzváni ke zvýšené pozornosti a ke spolupráci. Schůzky mohou proběhnout ve třídě, kde šikana vznikla, nebo také ve třídách, kde mohou nastat podobné potíže.

ŠIKANA UČITELE

Šikanovaný pedagog je obět'

- Vyhledá pomoc ostatních.
- Škola zajistí pro pedagoga bezpečí a řeší vzniklou situaci.
- Žáci zůstávají pod dohledem jiné osoby, tímto pověřené ŘŠ.
- Vyžaduje-li to situace, izoluje se agresor a zajistí se bezpečí pro ostatní žáky ve třídě.
- Je-li potřeba, vyhledá si šikanovaný pedagog pro sebe odbornou pomoc (např. problémy se spánkem, pozorností, úzkostí, zvýšená citlivost, nechut' k jídlu nebo naopak).
- Šikana pedagoga bývá často spojena s šikanou mezi žáky. Škola zajistí posouzení sociálních vztahů ve třídě a na základě výsledků nastaví odpovídající řešení.
- Pro třídu, ve které se šikana odehrávala, zajistí škola intervenční program k řešení šikany za účelem znovunastolení bezpečí ve třídě (program selektivní nebo indikované primární prevence).
- V případě, že je pedagog nespokojený s řešením situace ze strany vedení školy, může se obrátit na příslušný inspektorát práce.

4. NÁVYKOVÉ LÁTKY (NL)

Pojem návykové látky zahrnuje veškeré látky (mj. omamné a psychotropní), které jsou schopné ovlivnit psychiku člověka, jeho sociální chování a ovládací nebo rozpoznávací schopnosti. Patří sem také **alkohol a tabák**. Konzumace návykových látek osobami mladšími 18 let je považována za rizikové chování. **Užívání návykových látek v prostorách školy a na všech školních akcích není přípustné!** Všichni zaměstnanci školy mají oznamovací

povinnost k řediteli školy v případě, kdy žáci omamné látky užívají, distribuují nebo u sebe přechovávají.

TABÁKOVÉ VÝROBKY

- Tabákový výrobek je třeba žákovi vhodným způsobem odebrat a zajistit, aby nemohl pokračovat v konzumaci.
- Pedagog dále sepíše o události krátký záznam s vyjádřením žáka (zejména od koho má tabákový výrobek), informuje TU a předá zápis ŠMP.
- Třídní učitel informuje zákonného zástupce žáka.
- V závažných případech (zejména s ohledem na věk nebo chování dítěte) a jestliže se chování opakuje, vyrozumí škola OSPOD.
- Jsou vyvozeny sankce dané školním řádem.

ALKOHOL

- Alkohol je třeba žákovi odebrat a zajistit, aby nemohl v konzumaci pokračovat.
- V případě, kdy je žák pod vlivem alkoholu do té míry, že je ohrožen na zdraví a životě, voláme RZS (tel. 155).
- Jestliže akutní nebezpečí nehrozí, postupuje pedagog následovně:
- Informuje TU, o události sepíše stručný záznam s vyjádřením žáka (zejména odkud, od koho alkohol má), který odevzdá školnímu metodikovi prevence. Ten jej založí do své agendy a vyrozumí vedení školy.
- Škola ohlásí tuto skutečnost zákonnému zástupci i v případě, že je žák schopen výuky.
- V případě, že žák není schopen pokračovat ve vyučování, vyzve škola ihned zákonného zástupce žáka, aby si jej vyzvedl.
- Jestliže není zákonný zástupce dostupný, vyrozumí škola orgán sociálně-právní ochrany dětí a vyčká jeho pokynů.
- Jestliže se situace opakuje, splní škola oznamovací povinnost k OSPOD.
- Z konzumace alkoholu škola vyvodí sankce dané školním řádem.
- V případě podezření na intoxikaci žáka provede ředitel školy, případně jeho zástupce, test na přítomnost alkoholu (dechová zkouška) na základě předem získaného souhlasu zákonného zástupce. Pokud je výsledek testu pozitivní, postupuje podle výše uvedených bodů.

Pedagog nalezne v prostorách školy alkohol:

- Tekutinu nepodrobuje žádnému testu ke zjištění jeho chemické struktury.
- O nález ihned uvědomí vedení školy.
- Nalezenou tekutinu uloží u vedení školy.
- Sepíše stručný záznam o události, který předá školnímu metodikovi prevence.

Pedagog zadrží u některého žáka alkohol:

- Tekutinu nepodrobuje žádnému testu.
- O nález ihned uvědomí vedení školy.
- O nález sepíše stručný záznam, s vyjádřením žáka, u kterého byl alkohol nalezen.

Záznam obsahuje: datum, místo a čas nález a jméno žáka.

Zápis podepíše i žák, u kterého byl alkohol nalezen (nebo který jej odevzdal). V případě, že podepsat odmítá, uvede pedagog tuto skutečnost do zápisu.

Zápisu a rozhovoru se žákem je přítomen ředitel školy nebo zástupce školy.

Zápis založí ŠMP do své agendy.

- O nález vyrozumí zákonného zástupce žáka. Pokud se jedná o opakovaný nález u téhož žáka, upozorní i OSPOD.
- V případě potřeby předá zajištěnou tekutinu přivolanému lékaři.
- Škola vyvodí sankce dané školním řádem.

OMAMNÉ A PSYCHOTROPNÍ LÁTKY (OPL)

- Návykovou látku je třeba žákovi odebrat a zajistit, aby v konzumaci dále nepokračoval.
- V případě, že je žák pod vlivem OPL do té míry, že je ohrožen na zdraví a životě, přivolá pedagoga RZS (tel. 155).
- Jestliže akutní nebezpečí nehrozí, pedagog zaznamená vyjádření žáka.
- Pedagog neprodleně vyrozumí vedení školy.
- Škola ohlásí tuto skutečnost zákonnému zástupci.
- V případě, že žák není schopen dalšího vyučování, vyzve pedagog zákonného zástupce, aby si dítě vyzvedl.
- Jestliže není zákonný zástupce dostupný, vyrozumí škola OSPOD a vyčká jeho pokynů.
- Škola splní oznamovací povinnost k orgánu sociálně-právní ochrany dětí.
- V případě učitelova zájmu nebo zájmu zákonného zástupce poskytne školní metodik prevence informaci o možnostech odborné pomoci.
- Škola vyvodí sankce dané školním řádem. (Je třeba rozlišit uživatele od distributora - uživatel je nebezpečný sobě, distributor všem. Distribuce je trestným činem).
- V případě podezření na intoxikaci žáka je osoba mladší 18 let povinna se podrobit orientačnímu vyšetření. Orientační vyšetření je oprávněn provést příslušník Policie ČR nebo příslušník městské policie.

Jak řešit distribuci OPL ve škole:

Distribuce může být kvalifikována jako trestný čin. Množství, které žák distribuuje, není nijak rozhodující.

Přechovávání OPL je také vždy protiprávním jednáním. Množství, které u sebe žák v danou chvíli má, je rozhodující pro to, aby toto protiprávní jednání bylo blíže specifikováno buď jako přestupek nebo v případě množství většího než malého jako trestný čin. Množství nemá vliv na kázeňský postih, který je stanovený školním řádem.

Pedagog nalezl OPL ve škole:

- Látku nepodrobuje žádnému testu.
- O nález ihned uvědomí vedení školy.
- Za přítomnosti dalšího pracovníka školy vloží látku do obálky, napíše datum, čas a místo nálezů. Obálku přelepí, přelep opatří razítkem školy a svým podpisem a uschová ji ve školním trezoru.
- O nález vedení školy vyrozumí Policii ČR.

Pedagog zadrží u žáka OPL:

- Látku nepodrobuje žádnému testu.
- O nálezů ihned uvědomí vedení školy.
- O nálezů sepiše stručný záznam s vyjádřením žáka, u kterého byla OPL nalezena.

Záznam obsahuje: datum, místo a čas nálezů a jméno žáka.

Zápis podepíše i žák, u kterého byla OPL nalezena (nebo který jej odevzdal). V případě, že podepsat odmítá, uvede pedagog tuto skutečnost do zápisu.

Zápisu a rozhovoru se žákem je přítomen ředitel školy nebo zástupce školy.

Zápis založí ŠMP do své agendy.

- Vedení školy o nálezů vyrozumí Policii ČR.
- Vedení školy o nálezů informuje zákonného zástupce žáka.
- V případě, že je látka nalezena u žáka, který se jí intoxikoval, předá pedagog látku přivolanému lékaři.

Pedagog má podezření, že žák má OPL u sebe:

- Řešení této situace spadá do kompetence Policie ČR.
- Po dohodě s vedením školy bezodkladně vyrozumí Policii ČR, zkontaktuje s ní další postup a informuje zákonného zástupce žáka.
- **Žák je izolován od ostatních do příjezdu Policie ČR. Je nutné mít ho pod dohledem. U žáka v žádném případě neprovádíme osobní prohlídku nebo prohlídku jeho věcí.**

5. KRÁDEŽE A VANDALISMUS V PROSTŘEDÍ ŠKOLY

Jak postupovat při nahlášení krádeže žákem:

- O události pořídit záznam na základě výpovědi poškozeného.
- Informovat neprodleně vedení školy, VP, případně ŠMP.
- Věc ohlásit na Polici ČR.
- V případě, že je znám pachatel, je třeba ho nahlásit orgánu OSPOD.

Jak postupovat při vzniku škody způsobené vandalismem:

- Jakmile vznikne škoda na školním majetku, je třeba o celé záležitosti vyhotovit záznam a pokusit se odhalit viníka.
- V případě, že viníka škola zná, může na něm (jeho zákonném zástupci) vymáhat náhradu škody.
- V případě, že nedojde mezi zákonnými zástupci nezletilého dítěte a školou dítěte k dohodě o náhradě školy, může škola vymáhat náhradu soudní cestou.

6. RASISMUS

Vzhledem k závažnosti tohoto tématu TU neprodleně zajistí bezpečnost případné oběti. TU oznámí skutečnost vedení školy a zákonným zástupcům agresora i oběti a postupuje dle ŠPPŠ. Přestupek je hodnocen různými stupni výchovných opatření (viz. ŠŘ).

7. SEBEPOŠKOZOVÁNÍ

- TU nebo ŠMP, VP okamžitě kontaktuje danou oběť a zjistí rozsah nebezpečí.
- Pedagogický pracovník informuje vedení školy a zákonného zástupce postiženého žáka. Pedagog jen upozorňuje - určení závažnosti a nebezpečnosti počínání není v žádném případě na pedagogickém pracovníkovi, proto by vždy měla být zákonným zástupcům a jejich dítěti doporučena návštěva odborného pracoviště - dětský psycholog, psychiatr...
- V případě přímého ohrožení zdraví, či života voláme RZS (tel. 155). Pokud je chování žáka agresivní, přivoláme i polici ČR (tel. 158).

8. EMOČNĚ NÁROČNÉ A RIZIKOVÉ SITUACE

- Nevývolávat paniku a nezakročovat hrdinským činem.
- Zajistit eliminaci přímo ohrožených osob.
- Voláme Policii ČR (tel. 158) nebo IZS (tel. 112).
- Informovat žáky a pedagogy, aby se uzamkli a skryli do bezpečného prostoru.
- Pedagog spolu s Policií ČR zajistí přípravu, organizaci a provedení evakuace.
- Při zásahu policie se stranit oken, dveří a uposlechnout jejich pokynů.

9. ZÁVĚREČNÉ INFORMACE

Tento dokument je živým dokumentem školy. Na základě praktických zkušeností, dotazů a dílčích připomínek provádíme změny, které vedou k ještě lepší připravenosti školy, rodičů a žáků zvládnout krizové situace.

Zpracovala: Mgr. Daniela Kubová – školní metodik prevence

V Opavě dne 31. 8. 2023

Podpis:

.....
Mgr. Daniela Kubová

Ředitel školy:

.....
Ing. Vítězslav Doleží